3ste Jaargang No. 5097 — DAGBLAD — Maandag 28 April 1947

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2.50 gld.; Bovenwinden, Suriname 2.50 gld.; en het buitenland 3 gld.

REDACTIE: Tel. 1858; P. bus 8 Willemstad. Adres: Consciëntiesteeg 27.

Uitgev[illegible] steeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

het nu een mislukking geweest of niet?

Truman in Washington

Gruber van Oostenrijk heeft critiek

GEEN MISLUKKING.

Het blad „Izvestia" verklaarde in een hoofdartikel dat de Conferentie van Moskou geen mislukking is geweest. Verder wist het blad te vertellen dat een zaak als waarvoor de Conferentie zich gesteld zag, tijd in beslag neemt. „Er is ongetwijfeld heel wat werk verzet. Het is geheel begrijpelijk dat over sommige zeer ingewikkelde quaesties nog geen oplossing is bereikt, aangezien men niet zou kunnen vergen dat dit alles tijdens één Conferentie gebeurt. Het blad zeide verder dat het voornaamste strijdpunt van de Conferentie was de nakoming van de beslissingen van Potsdam en de Krim betreffende Duitsland. De Sowjet-delegatie heeft deze overeenkomsten beschermd maar de delegaties van Groot Britannie en de Verenigde Staten hebben getracht om de eenstemmigheid over deze beslissingen te breken (Moskou. (AP) 27.4).

TRUMAN VERWELKOMDE MARSHALL.

Truman heette Marshall persoonlijk welkom bij diens terugkeer uit Moskou en prees zijn werk.

Truman zeide: „Ik ben zeer blij U weer bij ons terug te zien. Ik ben zeer tevreden over wat u gedaan hebt, en ik ben ervan overtuigd dat ook het volk tevreden zal zijn, wanneer gij haar verslag uitbrengt. Marshall zal Maandagavond om 20.30 uur voor de radio verslag uitbrengen van zijn reis naar Moskou, dat is 48 uur nadat hij aan den President en Congresleiders verslag heeft uitgebracht. Nadat hij Marshall en zijn delegatie welkom had geheten ging Truman op de Potomac varen in zijn jacht, de „Williamsburg". Marshall confereerde op het departement van Buitenlandse Zaken vijf en dertig minuten lang met Dean Acheson, onderstaatssecretaris, toen vertrok hij per vliegtuig naar Pinehurst, in North-Carolina om Mevrouw Marshall te begroeten. De President zal tezamen met de Congresleiders het verslag van Marshall over de Conferentie aanhoren in het Witte Huis. Door deze ongebruikelijke procedure tracht Truman waarschijnlijk de buitenlandse politiek van de twee partijen tot elkaar te brengen. Marshall heeft nog niet veel verteld over de conferentie. Hij weigerde op het vliegveld ieder commentaar te geven. Hij zeide slechts: „Wij hebben ons best trachten te doen, niet alleen voor de Verenigde Staten, maar ook voor de wereld". Verder wordt nog bericht dat een grote menigte enkele duizenden hem op het vliegveld verwelkomde (Washington. (AP) 26.4).

TRUMAN

„Ik ben zeer blij U weer bij ons terug te zien".

GEEN SUCCES.

De Oostenrijkse Minister van Buitenlandse Zaken Earl Gruber zeide Zaterdagavond in een radio-rede tot het Oostenrijkse volk dat de Conferentie van Moskou geen succes is geweest, maar dat hij desondanks op de Geallieerden een beroep heeft gedaan om de bezetting te doen eindigen. In een van de meest openlijke en vrijmoedige toespraken van een regeringsambtenaar sinds de bezetting begon, zeide Gruber: „Indien ooit een vrij en democratisch Oostenrijk wordt geschapen zal het niet zijn tengevolge van de Geallieerde politiek, maar ondanks haar. Gruber, die het hoofd was van de Oostenrijkse delegatie te Moskou verklaarde dat het voordeliger is voor de Geallieerden om Oostenrijk als een vrij en onafhankelijk land te behandelen, dan „verschillende artikelen toe te voegen (aan het verdrag) die verklaren van hoe groot belang het is om de Oostenrijkse onafhankelijkheid te verzekeren" (Weenen. (AP) 27.4).

ER IS HOOP.

Er is hoop op een compromis met de Russen melden de telegrammen na de verklaring van Marshall, dat hij vertrouwen heeft in een vrede voor Europa. Na de verklaring tot de congresleden zal Marshall van drie minuten over acht vanavond tot het Noordamerikaanse volk spreken. Zijn rede zal duren tot half negen. Marshall wil wat geduld hebben met de Russen, zeggen zij die de conferentie van Truman en Marshall hebben medegemaakt.

Hij vond het nog onverhaast om nu stappen te nemen. Hij heeft wel hoop en wil geen harde houding aannemen tegenover de Russen; dit wil hij ook niet in Moskou (Moskou. (AP) 28.4).

TITOGRAD.

Uit Rome wordt bericht dat de vroegere Italiaanse stad Zara herdoopt is in Titograd. Zara werd door Italië in 1923 geannexeerd, doch werd laatstelijk door het Vredesverdrag tussen de Geallieerden en Italië aan Joegoslavië toegewezen. Eigenlijk blijft Zara Italiaans grondgebied totdat het vredesverdrag door de Grote Vier geratificeerd zal zijn (Rome. (AP) 27.4).

COMMUNISTEN IN CHINA VOORUIT.

Uit Nanking wordt bericht dat de Communisten de strategisch gelegen stad Taian, 35 mijl ten Zuiden van Tsinan op de **lijn Tientsin-Pukow hebben bestormd en veroverd.** Deze stad **ligt aan de spoorlijn die Nanking** met het Noorden verbindt (Nanking. (AP) 27.4).

TEGEN DE GAULLE.

In een motie op de partijraad van de M.R.P. nam men het besluit niet mee te doen aan de actie van de Gaulle, doch tevens nam men het besluit zich niet te verbinden met de comités der communisten, die tegen de Gaulle zijn opgericht, om de vrede tussen de Franse burgers niet in gevaar te brengen (Parijs. (AP) 28.4).

M.R.P. óók tegen De Gaulle.

VERKLARINGEN VAN DE VENEZOLAANSE REGERING.

De Venezolaanse regering maakte bekend dat zij vastbesloten is de openbare orde en veiligheid te handhaven en daarom niet zal terugschrikken voor drastische maatregelen tegen degenen die zich met activiteiten tegen de openbare orde bezighouden. Deze verklaring werd door de regering uitgegeven naar aanleiding van de protesten gerezen tegen de aanhouding van twee journalisten en een groep andere personen te Valencia. Van deze groep zijn enkelen in hongerstaking gegaan. De regeringsverklaring zeide dat de politieke gevangenen die zich te Valencia in arrest bevinden hebben deelgenomen aan de onderdrukte opstand van December jl. Later zijn zij vrijgelaten doch onlangs wederom in hechtenis genomen toen zij zich wederom bezighielden met revolutionnaire activiteiten.

Het aanwenden van de hongerstaking als protest zal de regering er niet van afhouden om de samenspanners te straffen. De regering is verplicht om door de veiligheid van het land in te staan en zal wanneer nodig, strenge straffen opleggen aan hen die pogen de openbare orde te storen. Met betrekking tot de arrestatie van Alfredo Tarre Murzi, redacteur van het orgaan van de „Union Republicana Democratica", zeide de regering dat deze de wetten heeft overtreden door openlijk te trachten een leger op de been te krijgen tegen de regering.

Murzi zal drie maanden aangehouden worden. José Gonzalez lid van de redactie van „El Universal" is in hechtenis genomen omdat hij rechtsstreeks verbonden is aan een groep die tegen het huidige regime en de Nationale Wetgevende Vergadering samenspant (Caracas (AP) 27.4).

COMMUNISTEN VERLIEZEN IN JAPAN.

Generaal MacArthur verklaarde dat de uitslag der Japanse verkiezingen hebben aangetoond dat de Japanners beslist het Communisme verwerpen. Vrijdag hebben millioenen zonder vrees en vrijelijk hun stem kunnen uitbrengen op de candidaten hunner eigen keuze. De Communisten verkregen daarbij slechts vier zetels in het Huis van Afgevaardigden, waardoor zij de vijfde partij worden (Tokio. (AP) 27.4).

WALLACE TERUG.

Bij zijn terugkomst in de Verenigde Staten van zijn reis door Europa vertelde Wallace aan de verslaggevers: „Voordat ik de Verenigde Staten verliet om door West-Europa een tournee te houden was ik van plan om te onderzoeken hoeveel mensen zich bekommeren om de eenheid van de wereld. Ik vond zulke mensen in Engeland, Frankrijk, Scandinavië. In de komende weken zal ik het volk van de Verenigde Staten vertellen van die vriendelijke en goede mensen van West Europa en Engeland. In Frankrijk werd ik in alle politieke kringen van links tot rechts vriendelijk en warm ontvangen". Hij zal Maandag te Washington een persconferentie houden, waarna hij een tournee door de Verenigde Staten zal houden. Woensdag zal hij daarmee beginnen met een radio-toespraak te New York. (New York. (AP) 27.4).

het nieuws van vandaag

Het is voor U vandaag nog al lastig. De een zegt dat de conferentie van Moskou geslaagd is, doch de ander ontkent dat sterk.

De Russische pers zegt, dat het een succes werd. Het is bijna niet om te geloven. De Franse pers vindt het een mislukking heel die conferentie. het heeft niets uitgehaald.

De minister van buitenlandse zaken van Oostenrijk is natuurlijk helemaal niet tevreden en vindt het alles bij elkaar een schande, de man is dapper en heeft moed gekregen daar in Moskou, toen hij de heren van dichtbij heeft kunnen gadeslaan in hun moeilijk werk. „Er is sinds de oorlog", zegt men, „nog niet zulk een scherpe critiek uitgebracht door de verslagenen."

En wat zegt Marshall? Marshall zei op het vliegveld niets, doch later willen de berichten ons doen geloven, dat het in Moskou volgens Marshall nu wel mis is gelopen, doch we behoeven ons niet ongerust te maken hij wil wat geduld met de Russen. Dit zal ook wel het thema zijn van de speech, die hij vanavond tussen acht uur en half negen zal houden. Zet de radio maar aan, het zal U zelf vertellen, ge kunt zijn stem horen, ernstig, doch niet moedeloos.

De communisten wonnen in China. We dachten eigelijk, dat ze er al bijna uitgegooid waren, dat is dus ook al weer niet waar, men heeft met de berichtgeving een verkeerde indruk gewekt, doch troost u in Japan kregen ze klop, hun schone leuzen hadden geen succes. Mac Arthur laat zich er ook over uit en doet dus ook een beetje aan politiek?

Het probleem Palestina komt vandaag voor de extra vergadering van Lake Success, we hopen werkelijk, dat er rechtvaardige oplossing te vinden is, een oplossing die voldoet. Het zal moeilijk zijn men heeft geen concreet voorstel, dan dat van onmiddellijk onafhankelijkheid, doch dat is voor de Israelieten geen oplossing doch een nederlaag.

Wallace is terug en gaat nu Noordamerika rondreizen en daar ook zijn critiek op de regering afsteken.

De Partij van Bidault namen stelling tegen de Gaulle.

Op Aruba vindt vandaag de plechtige begrafenis plaats van de oorlogsheld Boy Ecury.

COMMUNISTEN UITEENGEJAAGD.

De Argentijnse politie joeg een vergadering van Communisten te Buenos Aires uiteen en arresteerde 220 personen waaronder twee leden van het Chileense Congres die ook tot de belangstellenden behoorden. Deze leden zijn Cesar Godoy Urrutia en Fonseca Guallo. De Chileense ambassade wist later mede te delen, dat deze personen zijn vrijgelaten. Ze zullen Maandag per vliegtuig naar Santiago vertrekken. De autoriteiten verklaarden dat de vergadering uit elkaar werd gedreven omdat zij gehouden werd zonder de daartoe vereiste vergunning (Buenos Aires. (AP) 27.4).

FRANSE PERS IS SOMBER.

Alle Franse kranten geven blijk van somberheid en noemen de conferentie van Moskou mislukt (Parijs, (AP) 27.4).

STAKING.

Een staking in dokken van Londen brengt de aanvoer van de nodige lading in gevaar. Het is een sympathie staking van de dokwerkers met hun collega's in Glasgow, waar een paar honderd ontslag kregen (Londen. (AP) 28.4).

EEN DIPLOMATIEK ANTWOORD

In antwoord op de vraag van het lid van het congres de heer Wagner van New York of de Noordamerikaanse regering geen stappen kan doen ten voordele van de tot 16 jaar gevangenisstraf veroordeelde Mgr. Stepinac aartsbisschop van Zagreb, antwoordde de ondersecretaris Acheson, dat de Noordamerikaanse regering aandacht zal wijden aan deze quaestie (n.c.w.c.)

RODE KRUIS.

Naar we vernemen is de heer Rietkerk leider van het Rode Kruis die enkele jaren geleden met een groep dames en heren uit Curaçao en Suriname naar de Oost vertrok in goede gezondheid in zijn familiekring weergekeerd.

MOLOTOV

Uitvaart van Boy Ecury

UITVAART IN AMERSFOORT

Uittocht van de „Van Speyck"

Nadat gisterenmorgen de boot van de K.N.S.M. het stoffelijk overschot van Boy Ecury naar Curaçao heeft gebracht, zal heden de plechtige uitvaart op Aruba plaats hebben.

Familieleden van den overledene waren gisteren op Curaçao aanwezig. Kransen dekten de baar, zo zagen we geweldige krans van zijn vriendengroep uit Tilburg zijn collegas, die zijn heldhaftige strijd zo van dicht bij meegemaakt hebben. Kransen waren er namens het Gouvernement van Curaçao, de firma's Maduro (de familie Maduro telt ook onder de leden van de familie, iemand die Curaçao om het offer voor ons Vaderland niet mag vergeten). Hollandse Bank Unie, firma Ellis alsmede een bloemstuk namens de bemanning van het oorlogschip zelf.

Segundo Jorge Alberto Ecury werd te Aruba geboren in het jaar 1922 op de 23ste April en werd als lid van de ondergrondse beweging gevangen genomen in Rotterdam, hij stierf als een held voor het vaderland in de maand November van het jaar 1944.

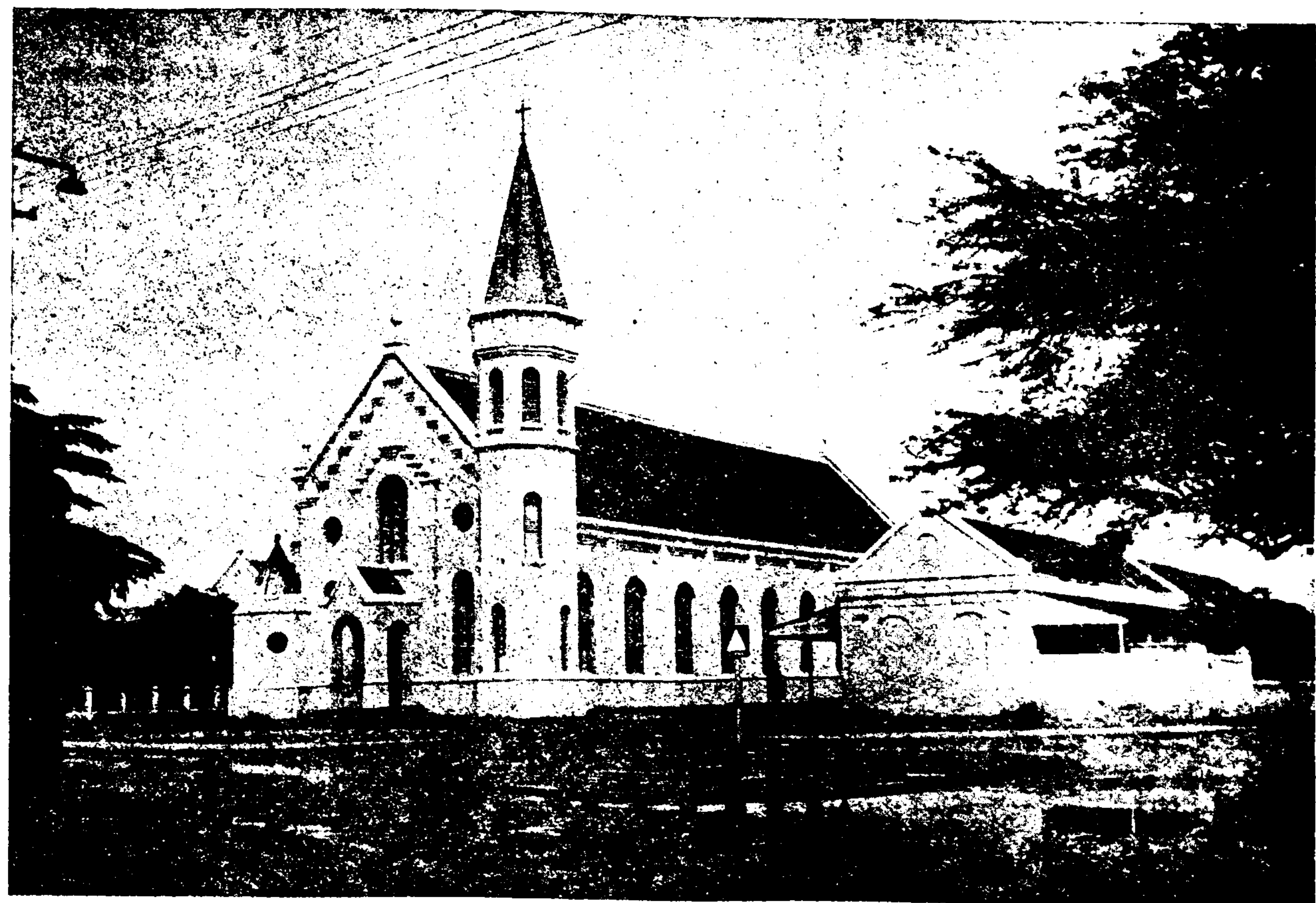
Op zijn bidprentje staat te lezen: „Niemand heeft groter liefde dan hij, die zijn leven geeft voor zijn vrienden" Johannes 15 hoofdstuk vers 13.

We prijzen ons gelukkig, dat het stoffelijk overschot kon worden teruggevonden zo kan zijn wens neergeschreven in zijn testament in vervulling gaan, hij kan rusten in de grond van zijn geboorteland Aruba.

Onze vertegenwoordiger maakte de reis met de „van Speyck" mee. Precies zes uur verliet de „van Speyck" de haven van Curaçao. Op het dek stond een erewacht opgesteld terwijl het stoffelijk overschot opgebaard stond op het achterschip bedekt met de Nederlandse vlag, geflankeerd met een erewacht. Bloemen waren aan de voet van de baar neergelegd, en speciaal willen we hier vermelden een bloemstuk van de familie Moerenburg uit Tilburg, een familie die zoveel heeft betekent in het leven van Boy en al de jongens uit Curaçao van zijn groep.

Op het plein voor de Gouverneur vormden zich een groep van Nederlandse militairen tot een erewacht.

Als laatste hulde voor de grote Arubaan die voor hun vaderland verdedigde. Op de muur van het fort stond tevens een erewacht aangetreden. Langzaam, droevig langzaam gleed de boot de haven uit. Het vliegtuig dat gisteravond naar Aruba moest vertrekken had vertraging wegens het inladen van de vele bloemstukken. Onze Apostolisch Vicaris Mgr. Verriet stuurde een persoonlijke vertegenwoordiger om de begrafenis mee te maken in de persoon van Pater H. Pennninx.

KERK ORANJESTAD ARUBA.

Hier had hedenmorgen de grootse uitvaart van Boy Ecury plaats.

Simon Bolivar

Vergaan door mijn of onderzeeboot?

HET VERGAAN VAN DE „SIMON BOLIVAR".

In de afgelopen week riepen wij voor onze lezers het grote drama van het vergaan van de „Simon Bolivar" weer in herinnering, toen een korte telegrammetje ons meldde, dat iemand in Ostende door de politie gepakt was, die medescduldig zou zijn aan het vergaan van deze boot, waarbij velen van Curaçao of op Curaçao bekend betrokken waren.

Intussen ontvingen wij van bevriende zijde de weergave van het gebeuren, zoals het in de Nederlandse pers verhaald wordt. We geven hier de persberichten zoals die voorkwamen in „De Volkskrant" en in „Het Parool". We hopen werkelijk, dat in deze quaestie meer licht kome; hier zou het een miskenning van onze neutraliteit zijn, daar het drama zich afspeelde ver voordat we met de Duitsers in oorlog geraakten.

„De Volkskrant" 18 April 1947.

KLOOSTERBOER IN BELGIË GEARRESTEERD.

Verantwoordelijk voor ramp van „Simon Bolivar".
Bijna ontsnapt per mijnenveger.

(Van onzen correspondent).

Brussel, 17 April — Zaterdag jl. werd in Ostende gearresteerd de beruchte N.S.B.-er Jan Kloosterboer, groentenexporteur in St. Pancras, juist op het moment, dat hij op een van de Engelse regering gekochte mijnenveger de haven met bestemming Argentinië wilde verlaten. **Kloosterboer is de man, die er voor verantwoordelijk is, dat het Nederlandse stoomschip „Simon Bolivar" destijds door een Duitse duikboot in de grond werd geboord.**

Deze vroegere spion voor de Duitsers, die na zijn arrestatie kort na de bevrijding uit de gevangenis in Scheveningen wist te ontsnappen, had de aandacht van de Belgische politie op zich gevestigd door het voortdurend contact, dat hij onderhield met Belgisch politieke delinquenten. Men acht het niet onmogelijk, dat verschillende ondergedoken Belgische en Nederlandse politieke delinquenten per mijnenveger naar Argentinië in veiligheid zouden worden gebracht.

Het is echter begrijpelijk, dat de officiële instanties er de voorkeur aan geven deze zaak wat België betreft voor te stellen als het niet buitengewone geval van een ongewensten buitenlander, teneinde ondergedoken politieke delinquenten, die bij dit geval betrokken zouden zijn, eerder op het spoor te komen.

Valse papieren.

Het komt de laatste tijd herhaaldelijk voor, dat mijnenvegers uit Engeland naar Ostende worden overgebracht, zodat deze handelstransactie op zichzelf geen argwaan deed ontstaan. Kloosterboer heeft de koop gesloten door tussenkomst van een Belgische reder, die het schip zelf in Engeland had aangekocht. Bij zijn arrestatie trad Kloosterboer als kapitein van het schip op en zeide Van den Maagdenburg te heten. Eerst na confrontatie met enkele Nederlandse rechercheurs viel het heerschap door de mand en gaf zijn ware identiteit toe. Hij verklaarde een leider te zijn van een anti-revolutionaire beweging. Op de vraag hoe hij aan valse papieren ten name van Van den Maagdenburg was gekomen en wie hem het geld tot aankoop van de mijnenveger verschafte, wilde hij echter niets uitlaten. Wel staat vast, dat de bemanning, die voor de reis was aangemonsterd, voor het merendeel bestond uit personen, die wat op hun kerfstok hadden. Kloosterboer is door de politie naar Brugge overgebracht. Het onderzoek wordt met kracht voortgezet.

„Het Parool" 17 April 1947.

SPION KLOOSTERBOER GEARRESTEERD.

Schuldig aan de ramp van de „Simon Bolivar".

De groentenexporteur Kloosterboer uit St. Pancras, aan wiens spionnagewerkzaamheden het te wijten is, **dat het Nederlandse stoomschip „Simon Bolivar" door een Duitse duikboot in de grond geboord,** een ramp, die vele slachtoffers eiste, onder wie de kapitein, is in België gearresteerd. Hij zal zich, zeven jaar later dus, toch nog voor den rechter moeten verantwoorden.

In Februari 1940 werd Kloosterboer gearresteerd, **omdat hij regelmatig scheepsberichten aan de Duitsers doorgaf.** Na de capitulatie werd hij onmiddellijk vrijgelaten.

Na de bevrijding werd hij opnieuw aangehouden. De politie zette het onderzoek voort, doch voor zij hem kon overgeven aan de justitie, ontsnapte hij uit Scheveningen. Het dossier was inmiddels gereed gekomen.

Hieruit blijkt dus, dat het ongeluk met de „Simon Bolivar" volgens deze berichten niet te wijten zou zijn aan het op een mijn lopen van dit schip, doch dat er een andere oorzaak vermoed wordt.

JODEN EN DE VIOOL.

Jehudi Menuhin, een bescheiden jongeman.
Zijn voorkeur voor de viool.

Het zijn oude bekenden, Jehudi Menuhin en de pers. Nauwelijks in Nederland, Maandagavond in Amsterdam, nachtrust in het hotel. Dinsdagmorgen repetitie met Van Beinum en het Concertgebouworkest, om half een een kopje thee, en dan staat hij tegenover het legertje krantenmensen, tegenover de blocnotes en de camera's geflankeerd door Van Beinum en zijn Nederlandsen impresario Dr. De Koos. De meest rustige van allemaal is Menuhin zelf, met een aarzelende glimlach, één hand in de broekzak, met de andere zachte handdrukken uitdelend. Hij heeft in Noordamerika wel voor hetere vuren gestaan. Hij beantwoordt vragen aan de radioreporter: „Ja, het eerste concert van de drie speelt hij voor niets; de opbrengst is voor het pensioenfonds van het Concertgebouworkest." Het klinkt als méér dan een beleefdheid, wanneer hij zegt, dat hij van Holland bijna evenveel houdt als van Noordamerika. En dat orkest, dat wij hier hebben! Het is altijd weer een „particular sensation" om daarmee te werken ;vooral de houtblazers vindt hij prachtig.

Jehudi Menuhin houdt ervan oude, historische plekjes te bezoeken en verzuimt dat nooit in Holland, wanneer hij even tijd heeft. Men vraagt hem, of hij voortdurend hard werkt? Ja, het spelen en repeteren is niet het eigenlijke werk, dat is meer ontspanning: de echte, inspannende arbeid gebeurt thuis, en daar merkt de buitenwereld weinig van.

Welke componist van de laatste tijd heeft zijn grote voorliefde? Dat is Bartok, de Hongaar. Ook Ernst Bloch speelt hij graag. Een vraag die diepere achtergronden beroert: waarom voelen Joden zich in het algemeen zo tot de viool aangetrokken? Even denkt Menuhin na: de Joden hebben weinig rust gekend als volk; zij moeten hun muzikale belevingen zo direct mogelijk, zonder er lang bij te denken, kunnen uiten: daarvoor is de viool, het instrument, dat als het ware het meest samensmelt met de musicerenden mens, het meest geschikt.

Jehudi Menuhin begint in Amsterdam een Europese tournée; hierna gaat hij naar Parijs en Budapest. Heeft hij nog verschillen opgemerkt in Nederland tussen zijn eerste optreden na de bevrijding en nu? Niet veel, zegt hij, want hij heeft nog niets gezien. Alleen zijn er taxi's en het eten is heel wat beter; toen stonden de mensen nog te wachten bij de „central kitchen" (centrale keuken). Maar hij ziet wel, dat de Nederlanders het er niet bij laten zitten......En dan neemt hij afscheid, met zachte stem, bescheiden, welwillend, een (nu weer baardloze) jonge man; zijn port blijft onaangeroerd, want hij drinkt nooit vóór hij moet optreden. (De Tijd).

INSTALLATIE RADAR-COMMISSIE.

Onlangs werd op het Hoofdbestuur der P.T.T. te 's-Gravenhage door den Inspecteur-Generaal voor de Scheepvaart, den heer P. S. van 't Haaff, officieel geïnstalleerd de Staatscommissie Onderzoek Radiotechnische Hulpmiddelen voor de Navigatie (de zg. „radar-commissie").

Van deze commissie, welke werd ingesteld bij gemeenschappelijke beschikking van de Ministers van Verkeer en Marine, is voorzitter de heer J. Houtsmuller, gep. kapitein ter zee te 's-Gravenhage en secretaris de heer C. van Geel, referendaris der P.T.T. te IJmuiden.

De commissie heeft ten doel het bestuderen van de vraagstukken, welke zich voordoen bij de bevordering van de veiligheid bij de zeevaart en de luchtvaart door middel van radar en andere radiotechnische navigatiemiddelen, het verzamelen van gegevens ten aanzien van de verschillende toepassingen der radiotechniek als hulpmiddel voor de navigatie en na te gaan in hoeverre de bestaande voorschriften in verband met de ontwikkeling der radiotechniek dienen te worden gewijzigd of aangevuld. C.B.

K.S.C.

Republiek — Stormvogels 1—0; Neptunus — De Ster (niet doorgegaan).

C.B.L.O.

We mochten het jaarverslag ontvangen van de C.B.L.O. waaruit blijkt dat er met veel toewijding gezorgd is ons volk sport te geven ook laat men zien, hoe het nog moeilijk is om ons volk in staat te stellen door sport ontspanning en lichamelijke oefening te vinden, zo noemt men de financiën en de weinige faciliteiten de grote moeilijkheden.

IJS IN JAPAN

SURINAME

MENINGEN OVER SURINAME.

Wie een tijdje in Nederland is, hoort nog wel eens van en over Suriname. Niet in de eerste plaats uit de pers, die tot nu toe bijvoorbeeld geen verslag heeft gegeven van de opening uwer Staten. Ongetwijfeld heeft Aneta uit Paramaribo iets doorgeseind (zoals een zeer kort resumé van Curaçao dat in een of twee kranten in Nederland werd opgenomen), maar kennelijk wekt dit te weinig interesse van de Nederlandse redacties.

Maar buiten de Staten zijn er nog anderen. Daar is R. D. Simons, die — ter illustratie van Nederlands huizennood — twee kamers in Amsterdam heeft gehuurd, maar elk...... aan één zijde van de straat. Zo is er Johan van de Walle, die in Hilversum zit en de uitzendingen naar de West arrangeert. De heer en mevrouw van de Walle wonen thans in een hotel temidden der bossen, omdat verleden week hun huis afbrandde. Gelukkig werden de kleren en de boekerij gered. De heer van de Walle reist het land af om voor jongelingenverenigingen en hooggeleerde gezelschappen lezingen te houden over Suriname en Curaçao. Nu eens in Schiedam, dan weer in Apeldoorn of Leiden. Zonder in discussie te willen treden over de mérites van het fameuze rapport-van de Walle (uw correspondent kan dit niet beoordelen, omdat hij het rapport nimmer las), kan ik u vertellen, dat dit rapport bezig te worden tot het standaardwerk, dat ieder wil raadplegen. „Het beste dat ooit over Suriname geschreven werd", zeide een criticus.

Vanzelfsprekend laat ook de commissie-Kropman van zich horen.

In Elsevier heeft Praetvaer er enigszins de draak mede gestoken door van Mr. Kropman te schrijven „de man die alles weet van Sranam en Corsouw".

De heer Kropman heeft zich over het onderwijs uitgelaten door te zeggen, dat „er alles nog aan te verbeteren valt."

Zijn critiek, hier en daar in excerpt in de kranten verschenen, maakt zeker een verkeerde indruk op de mensen, die Suriname en Curaçao niet kennen. Als hij zegt, dat de kinderen leren van de Batavieren, die zoveel jaar voor Christus in ons land kwamen, dan is Mr. Kropman niet erg origineel, maar praat hij alleen iemand na. Van ontvangst naar cocktail en van het ene officiële bezoek naar het volgende diner is nu eenmaal niet de weg om vreemde landen en volken te leren kennen. Hoewel een officieel rapport nog niet is verschenen en definitieve critiek dus te voorbarig zou zijn, maakt datgene wat de leden van de commissie-Kropman thans in interviews en lezingen vertellen, geen erg serieuze indruk. Hoe verdienstelijk werk trouwens is geleverd, ieder zal begrijpen, dat een paar weken niet voldoende kunnen zijn.

Ook de heer Dijkhuis, secretaris van de Groninger Maatschappij voor Landbouw, heeft thans het zijne gezegd over Suriname. Dijkhuis is indertijd zoals men zich herinnert, naar de West geweest en hij acht het mogelijk in vijf jaren tienduizend hectare gronds te koloniseren. Hij wil daar boerenhoeven stichten, die ongeveer 90 ha. groot zijn en waarvoor een bedrijfskapitaal van een 30.000 gld. nodig zou zijn. Het klimaat acht hij voor Nederlandse boeren geen bezwaar, althans niet voor lichte arbeid. In zijn tijd oordeelde Stuyvesant ook alrede zo en door moderne hygiënische middelen kunnen de vroegere ongerieven van de tropen zeker tot een minimum worden teruggebracht. Terecht wil de heer Dijkhuis het avonturieren in Suriname tegengaan. De boeren die er heen gaan, moeten weten grond en woning te vinden.

Het welvaartsfonds van veertig millioen wordt in de Nederlandse bladen bijna niet besproken, maar insiders erkennen allen dat het weggegooid geld is en dat zelfs het bedrag van honderd millioen als gevraagd door het Curaçaose orgaan „Jong Suriname", te weinig zou zijn.

Hoewel de belangstelling schaars en weinig geordend is, meent uw correspondent toch dat na wat velen hier noemen „de val van Indië" (bedoeld wordt Linggadjati) meer mensen interesse tonen voor de West, met name voor Suriname.

(De Surinamer).

CURAÇAO

DECORATIE.

Gisterenmorgen had te elf uur in het hospitaal een intieme plechtigheid plaats waarbij Mgr. Verriet aan den heer Emmanuel Lasten de apuselijke decoratie „Pro Ecclesia en Pontifice" uitreikte. Gelijk onze lezers zich misschien herinneren was de heer Lasten onlangs gehuldigd als koorzanger bij gelegenheid van het feit, dat hij 50 jaar lang in de kerk van Santa Ana koorzanger was.

Door omstandigheden is nu pas het eerteken van de decoratie op Curaçao aangekomen. Mgr. Verriet sprak enkele woorden, om de heer Lasten te huldigen, waarna hij hem de decoratie op de borst spelde. De Pastoor der parochie pater van Rooy, de directeur frater Fidelius en enkele genodigden woonden de intieme plechtigheid bij.

RECEPTIE BIJ DEN GEDECOREERDE.

Tegen elf uur kwam de Heer **Emanuel Lasten** blij en gelukkig thuis met de decoratie van den Paus op zijn borst. Hij werd daar ontvangen, hartelijk omhelsd en gefeliciteerd door zijn geachte familie en beste vrienden, die van zelf bij de plechtigheid in het hospitaal niet tegenwoordig konden zijn. Namens Pastoor en Paters van zijn parochiekerk werd de gedecoreerde gecomplimenteerd door zijn ouden vriend Pater **R. Bührs**, die met een kort maar krachtig en hartelijk woord den Jubilaris toesprak en hem toewenste lange tijden niet op zijn lauweren te rusten (van rusten wil hij niets weten) maar van de welverdiende eer te genieten. De onderdirigent van het Sint Annakoor den Heer Cornelis Mendez wees op het schitterend voorbeeld dat deze kerkzanger met zijn 50 verdienstvolle jaren aan vele zangers (en zangeressen R. B.) heeft gegeven. Weinigen zullen zolang lid van het koor kunnen blijven maar laten allen zijn goeden wil, ijver en volharding navolgen. Het Sint Annakoor zo verklaarde spreker, voelt zich door de onderscheiding van een zijner beste leden door Paus en Koningin geëerd en is daarvoor dankbaar. Daarna sprak de President van de Cooperatieve Vereniging de Heer **Ismael Cardeze**, verklarend o.a. dat niet alleen het koor maar ook de familie van den Jubilaris in deze eer deelt en hij wenste ze daarmee geluk. Nog steeds met het glas Champagne in de handen („toca sin bebe") mochten wij een gloeiende speech horen van een oude vriend de Heer **Eduard Emperator**, die den Jubilaris vergeleek met een held van Santo Domingo, die uitriep: de vlag van de Republiek ben ik." Zo kan de Heer Lasten door zijn lange getrouwe dienst verklaren: Het koor van Sint Anna ben ik. En daarom is de dubbele decoratie wel verdiend.

Laten wij hieraan toevoegen dat het in deze tijd van onverschilligheid en geringe offergeest een groot geluk is, dat wij op dit schitterend voorbeeld van trouwe plichtsbetrachting en grote opofferingsgeest mogen wijzen.

Misschien vraagt ge: hoe heeft hij het zolang kunnen volhouden, is hij nog steeds een trouw lid van het koor en zal hij het blijven zolang hij kan?

De verklaring hiervan vinden wij in zijn vromen zin en godsdienstige leven. Zijn oprechte en innige liefde voor God en godsdienst heeft hem kracht geschonken om steeds zijn beste en mooiste krachten aan de eredienst van God te geven.

Dat zo weinigen er iets voor over hebben om mee te werken aan de opluistering van de eredienst in Gods Kerk, is te wijten aan hun geringe godsdienstzin, weinige liefde voor God en den naaste, en vooral aan hun gebrek aan opofferingsgeest om de moeilijkheden, die hieraan verbonden zijn, niet te ontwijken, maar op te lossen; niet van het koor weg te blijven of voor het lidmaatschap te bedanken, maar trouw hun ereplicht te vervullen en ook op deze wijze God te dienen en de hemel te verdienen.

R.B.

WANDELSPORT.

Gisteren klonk het geroffel der trommen door onze straten vele groepen namen deel aan de wandeltocht uitgeschreven door het St. Thomascollege bij gelegenheid van het eerste lustrum van de club Sithoc.

EERTSE PRIJS.

We zagen vele bekende troepen die reeds op het gebied van deze sport hun sporen hebben verdiend, doch gelukkig zagen we ook nieuwe formaties in kleurige costumes. Rond twee uur begon de afmars van de van Slobbe weg en ging het rond het Schottegat. Het Rode Kruis was als altijd present.

De seniorengroepen zwaaiden bij de „porta di Isla" af naar Santa Maria om langs de Hato weg terug te keren. Het was reeds half zeven toen de eerste groep terugkeerde. De bekende jeugd band B Mol luisterde de tocht op.

„DE GEZELLIGHEID".

„De finale Zaterdagavond in het billard concours verspeeld in de club de Gezelligheid tussen de leden van deze club en „Aruba-Tivoli". De eindstrijd werd op punten door de heer M. Arends gewonnen. De heer Duceshne gaf een mooie partij te zien. Nadat Aruba de beker in ontvangst had genomen, ging het gezelschap over tot de dans op de tonen van de Doys Band. Tot laat in de nacht klonk de muziek over de anders zo stille St. Annabaai.

Vier uur werd alles stil, doch een enkele al te vroege haan kraaide reeds.

KONINGIN EMMA STICHTING.

Deze zeer sympathieke vereniging tot bijstand van de patienten op Zaquito en zo nodig ook hun familie gaf een keurig verzorgd gedrukt jaarverslag uit, waarbij men hoopt, dat de sympathie voor dit werk mag groeien. We twijfelen er niet aan, of altijd zullen er mensen gevonden worden om deze stichting opgericht onder Mevr. van Slobbe, te helpen.

„HET RAPPORT ELLIS EN HET ONDERWIJS".

Aan de brochure van de vereniging „Don Bosco" ontlenen we de conclusies:

Het voorgaande in hoofdzaken nabeschouwend, kan het volgende geconcludeerd worden:

1. Algemeen wordt aanvaard, dat verbetering van het onderwijs op de Buitenscholen dringend nodig is.

2. Er is een aanzienlijk tekort aan hogerbevoegde onderwijzers in het gebiedsdeel, om dit op korte termijn te bewerkstelligen.

3. De reeds in het gebiedsdeel aanwezige hoger bevoegde onderwijzers, die men op de Buitenscholen zou kunnen plaatsen, om zo alvast een aanvang te maken aan een geleidelijke verbetering, kunnen op die scholen niet geplaatst worden vanwege de huidige regeling der personeelsbezetting.

4. Terwijl het gebiedsdeel zo'n grote behoefte heeft aan hoger bevoegde onderwijzers, meent de wet slechts genoegen met een vrij beperkt aantal hoger bevoegde onderwijzers, zodat men — hoe paradoxaal het ook moge klinken — zou kunnen spreken van een teveel aan hoger bevoegde onderwijzers.

5. De Commissie Ellis en de Gouverneur staan een verbetering voor, die het „quotum" hoger bevoegde onderwijzers zal verhogen. Dit zal slechts een gedeeltelijke verbetering van het Onderwijs en een tijdelijke verbetering van de positie van den onderwijzer ten gevolge hebben.

De onderwijzers en onderwijzeressen hopen, èn in het belang van het Onderwijs èn in hun eigen belang, dat er binnen afzienbare tijd een nieuwe regeling zal komen, waardoor ze niet alleen de toekomst met minder zorgen tegemoet zullen kunnen gaan, maar waardoor ze ook de zekerheid zullen hebben, dat hun diensten aan de maatschappij, bij gelijke bevoegdheid en praestatie, ook op gelijke wijze gewaardeerd zullen worden.

Moge het zo zijn!

OFFICIELE BEKENDMAKINGEN.

Bevordering: C. F. Rusman, hulptelegrafist bij de Landsradio- en Telefoondienst tot telegrafist bij de Landsradio- en Telefoondienst, alhier.

Toelating: J. A. M. de Ruyter, arts tot de oefening van de geneeskundige dienst in het Gebiedsdeel Curaçao.

Benoeming: S. Linder tot tijdelijk klerk ter Gouvernements-Secretarie; A. de Kruyf tot technisch-ambtenaar bij de Landswatervoorzieningsdienst; L. G. van Doren tot tijdelijk Opzichter bij Openbare Werken, alhier; Dr. P. J. J. van der Biesen tot plaatsvervangend lid van het Hof van Justitie in Curaçao; J. H. Dania en M. Th. R. Cardoze tot tijdelijk hulpmonteurs bij de Landsradio- en Telefoondienst op Aruba; Mevrouw H. E. Osinga van der Lubbe en Mejuffrouw G. M. Deville werkzaam gesteld ten Postkantore, alhier; E. E. Tecla tot tijdelijk schrijver ten Parkette van den Procureur-Generaal; F. J. Schmeits tot adjunct-commies ter Gouvernements-Secretarie; Mejuffrouw E. M. A. Isenia tot tijdelijk schrijfster ten kantore van den Vertegenwoordiger der Directie van de Indische Pensioenfondsen; W. J. Palmer tot tijdelijk Godsdienstleraar bij de Methodisten op St. Eustatius.

Waarneming: W. G. de Haseth Officier van Justitie is voor de duur van het aan Mr. J. J. A. Ellis, Advocaat-Generaal bij het Hof van Justitie verleende buitenlands verlof tijdelijk belast met de betrekking van Advocaat Generaal bij het Hof van Justitie, alhier; F. de Paula Wever, Substituut-Griffier bij het Gerecht in Eerste Aanleg Zittingsplaats Aruba is bereid verklaard om in geval van afwezig, belet of ontstentenis van den Officier van Justitie en van den Substituut-Griffier van Justitie, het Openbaar Ministerie bij het Gerecht in Eerste Aanleg op Aruba, waar te nemen; E. J. Rozendal, kassier van de Curaçaose Bank is aangewezen om gedurende de dienstreis van den heer P. Th. S. Krafft, Secretaris van de Curaçaose Bank, dezen te vervangen; Mr. I. C. Debrot, Afdelingshoofd van het Departement Sociale- en Economische Zaken, alhier, is belast met de waarneming van de betrekking van Directeur van het Departement Sociale- en Economische Zaken, alhier, is belast met de waarneming van de betrekking van Directeur van het Departement Sociale- en Economische Zaken gedurende de dienstreis van Drs. J. H. van Boven.

Overplaatsing: F. W. Kleve, analist in de bacteriologie en serologie bij de Openbare Gezondheidsdienst, alhier, van Aruba.

Toelating: J. A. M. de Ruyter arts tot de oefening van de geneeskundige dienst in het Gebiedsdeel Curaçao.

Eervol ontslag aan: Dr. H. Polvliet, plaatsvervangend lid van het Hof van Justitie in Curaçao, op zijn verzoek, onder dankbetuiging van de door hem aan den Lande bewezen diensten; R. R. Warner, tijdelijk Godsdienstleraar bij de Methodisten-gemeente op St. Eustatius; W. C. Bouman, loods, alhier, op zijn verzoek.

Commissie van Onderwijs op Curaçao: Benoemd tot leden: Ds. C. Th. Steenstra, Dr. Ch. F. Winkel, Mr. E. C. Henriquez en L. A. J. de Lannoy.

De Gouvernements-Secretaris,

F. J. J. Corver.

Film bezoek H. K. H. Prinses Juliana aan Curaçao.

Het HOOFD van het DEPARTEMENT van ONDERWIJS en VOLKSONTWIKKELING in CURAÇAO, MAAKT BEKEND,

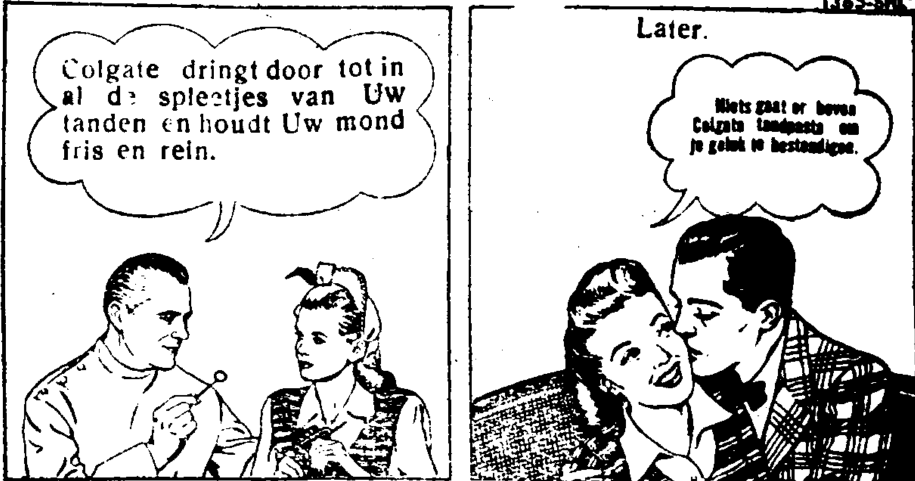
dat ter gelegenheid van de verjaardag van **H. K. H. Prinses Juliana** op Woensdag 30 April a.s. op den **avond van dien** dag op de binnenplaats van voornoemd **Departement vertoond** zal worden de door den cineast J. Fernhout **vervaardigde film** van het bezoek van onze Kroonprinses **aan de Nederlandsche** Antillen, Venezuela en Santo Domingo

Er zullen 2 Voorstellingen gegeven worden, n. l. van 8.00 - 9.00 en van 9.15 - 10.15. Vrije toegang voor iedereen, **uitgezonderd voor kinderen zonder geleide.**

2-1 Het Hoofd van voornoemd Departement, a. i.,
J. van TOORN, Jr.

Vis met de Vissen.

Als het beestje maar een naam heeft

door

FRANS VAN VENLO.

Namen interesseren me niet; als ik de beesten maar ken. Dat was een van mijn eerste stelregels, toen ik met de duikerij begon. Maar weldra moest ik toch ondervinden, dat het nog niet zo'n domme gewoonte van den mens is om de dingen een naam te geven. Herhaaldelijk praatte je langs elkander heen, omdat de vage aanduiding over welke vis het ging op wel zes vissen kon slaan. En wat een werk om eventjes een vis te beschrijven! Een naam kwam ons spoedig toch wat eenvoudiger voor dan „die vis, weet je wel, die zo schuw onder een steen kruipt, nee, niet die rode, die blauw-groene, och, je weet toch wel, die we de vorige week nog bij Plaja Machéte zagen". En vooral als je van vissers meer gegevens over de vis-wereld wilt krijgen, ben je met een naam ineens klaar. Want hun manier van omschrijven is nog niet dezelfde als die wij gebruiken.

Dus een naam. Maar welke naam. Wel, zo dacht ik bij mezelf, laten we het meteen goed aanpakken, en van iedere vis de latijnse naam opsporen, die de wetenschap gebruikt, met de vermelding erbij, wie de naam geschonken heeft. Dat sluit iedere vergissing uit. Maar hoe kom je daaraan? Hoe achterhaal ik welke van de vijfentwintig varkenssnuitjes, die in een wetenschappelijk boek staan, de Bonairiaanse pishi-porco-rabu-di-gai is, die ik onder water zien. Ik kan er wel een slagje naar slaan, en bij dezen verklaren, dat het de Balistes vetula Linnaeus is, maar dat nemen ze in Utrecht op mijn gezag niet aan. Wetenschap is nu eenmaal niet voor dilettanten, en ik wil ook geen wetenschappelijke kenner der zee zijn. En vervolgens al zou ik al de Vissen wetenschappelijk gedetermineerd hebben, wat doe ik met die determinatie tegenover mijn vrienden Janchi en Dodo en Bernardo? Ik hoor me al een geanimeerd gesprek voeren met aJnchi in dezer vroege:

Wat een vreemde micrognathus jonesi Günther, heb je nu gevangen, Janchi, het lijkt veel op de corithoichthys bermudensis Beebe and Tee-Van!

Nee, doodgewoon de papiamentse naam. Dat zal mijn houvast zijn. Ken ik die, dan begrijpt iedere visser me meteen. Schrijf ik over de vissen in het hollands dan zal ik trachten de hollandse naam van het dier te achterhalen, en is die er niet, dan de papiamentse te vertalen of onveranderd weergeven.

Ik ben toen een kadaster gaan maken. Eerst de papiamentse naam, dan de hollandse, daarnaast de Engelse, daar de meeste boeken en tijdschriften over de vissen van deze streken in het Engels gesteld zijn, en tenslotte een ruimte voor de latijnse wetenschappelijke naam van het beestje. In deze laatste kolommen echter kom ik tot heden toe bijna uitsluitend wit tegen. Aan de andere kant van de bladzijde noteer ik dan met een paar woordjes hun voornaamste herkenningstekens, of maak er een primitief tekeningetje bij.

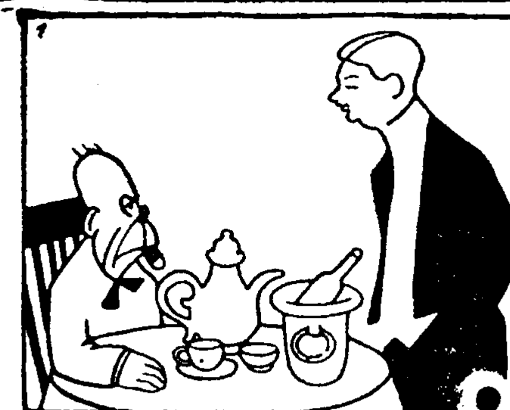
Een heel redelijk en doodeenvoudig systeem, nietwaar? Ja, maar bij de uitvoering duiken de moeilijkheden op. Ik wil zekerheid hebben en niet mijn geachte lezers maar wat op de mouw spelden. Wat ik beschrijf, moet als materiaal kunnen dienen voor de wetenschap, men moet ervan op aan kunnen dat het zo is. Eén keer een naam horen is niet voldoende. De man kan zich vergissen, en ik kan het verkeerd horen. Nee, twee, drie of vier keren, en van verschillende zijden. En de bis moet voor je liggen, als je iemand vraagt hoe hij heet; een tekeningetje of beschrijving is niet voldoende. Vissers zijn mannen van experiëntie. Zij hebben de vissen leren kennen door ze te vangen, door ze open te snijden, en door ze achterna te zitten; zij kennen ze zoals ze hun familie en vrienden kennen. En wij zijn en blijven schoolproducten, die aanstonds met maten, verhoudingen en soorten komen aandragen. Dus — zie je wel, daar heb je de schoolmeester weer; dus — naar een vis wijzen, en vragen hoe hij heet.

De eerste weken zag mijn namenschrift er zeer netjes uit: weldra kwam het geknoei. Sommige namen duiden geheel verschillende vissen aan. Ik kon dus achter de papiamentse naam niet zomaar één hollandse schrijven, ik moest twee hollandse schrijven en twee korte karakteristieken geven. Het volk benoemt de dingen nu eenmaal naar een of andere opvallende eigenschap, gehoorzaam aan het princiep: Als het beestje maar een naam heeft. Vertonen nu twee geheel verschillende dingen eenzelfde in het oog vallende eigenschap, dan krijgen ze dezelfde naam. De zonnevis is wetenschappelijk zeker onderscheiden van de zwarte franse engelvis, maar ze hebben allebei geelkleurige bogen op hun lijf, en daarom heten ze in de volksmond zonder onderscheid: zonvis.

Omgekeerd komt het ook voor, dat een vis twee verschillende namen heeft. Na twee jaren heb ik pas ontdekt, dat de warachi, waarover ik verschillende keren had horen spreken, maar die ik maar nooit tegenkwam, precies dezelfde vis is als de tienpond. Ik was dus wel verplicht mijn netschrift tot kladschrift te maken, en hier en daar wat tussen te krabblen, en de text rijkelijk van voetnooties te voorzien.

Dit euvel groeide nog, toen het me steeds duidelijker werd, dat de eigennamen op de drie Benedenwindse eilanden aanmerkelijk verschillen. De koffervis heet op Bonaire: chapin, op Curaçao: caha-di-morto, en op Aruba: pofoto. De dienste-maïishi van Bonaire luistert op Curaçao naar de naam van Boneknaap. De Curaçaose boca-largu heet op Bonaire: balau-chiki. Het idee dat ik met de namen die ik van de Bonairiaanse vissers hoorde klaar zou zijn, was dus ook al weer niet helemaal juist, maar ik heb me tenslotte toch maar aan de Bonairiaanse namen gehouden. Ik noem mijn namenlijst ook geen papiamentse, maar Bonairiaanse lijst van visnamen, schrijf in voetnootjes de andere namen, als ik ze toevallig hoor.

Opvallend is, dat in die lijst zoveel hollands voorkómt, al of niet verbasterd. Zie maar eens: ansjof (ansjovis), barbi (barbeel), brand, binnensnoek, bers (baars), boneknaap, cabejou, gepi, gristelchi, (grassteeltje), haaldu, jaag, jacu-peper (Jacob Evertsz), kleinvisj, kreeft, masbangu (marsbanker), peepchi (pikkertje), robèki rood-bekje), ronde-snoek, spring, sardinchi, tienpond, trompet, zonvis, zeekat. Je zou zeggen dat het hollands toch zeker niet gemakkelijk in de visserij kon binnendringen; eerder op andere gebieden. Het schijnt echter, dat de eerste kolonisten in de oude tijd in de tropen hun eigen beroep gingen oefenen. Die eerste hollanders waren hoodzakelijk Zeelanders en Vlissingers. Begrijpelijk dus dat zij

VERKEERD BEGREPEN.

gelijkenissen zagen tussen de vis van hier en die in Holland en dat zij onder de naam, die zij gewend waren op de markt brachten. Van de zeer grote vissen is er geen enkele met een hollandse naam, want, zo vermoed ik, die waren zij niet gewoon te vangen.

Vergelijken we de hollandse visnamen van Curaçao met die van Bonaire, dan valt het op, dat het hollands in de Curaçaose zuiverder bewaard is. De Bonairiaanse gristelchi, heet op Curaçao duidelijk grasstelchi, het pikchi van Curaçao heet op Bonaire peepchi. Zelfs in vertalingen blijken de Curaçaose vissers het hollands beter begrepen te hebben. Ik heb er zeker één goed voorbeeld van. De zandhaai heet op Curaçao tribon-di-santu; letterlijk vertaald; op Bonaire hebben ze er tribon-nocente van gemaakt, en dat nocente, zeggen de vissers, is dan eigenlijk innocente, omdat het dier zo onschuldig is.

De visnamen van Aruba hebben meer een Venezolaanse en Indiaanse inslag, en verschillen veel meer dan de Curaçaose en Bonairiaanse onderling.

Mijn kadaster is met dit al wel wat rommelig geworden — ik zou er op school geen tien voor netheid voor krijgen, — maar het is duidelijk en waardevol, en heeft me reeds uitmuntende dienster bewezen.

Toch behoud van zoveel mogelijk oude charme

door

F. J. DE FRAITURE.

Dezer dagen is in Nederland een boek verschenen van A. den Doolaard, getiteld „Het verjaagde water". Het is een meesterlijk epos van de redding van het door zeewater overstroomde Walcheren nadat bombardementen de dijken deden bezwijken. En bijna gelijktijdig met deze op de naakte waarheid gebasseerde grandioze roman verscheen een officieel rapport van de „Snelcommissie Walcheren" over het herstel van het landschap e.d. Deze op 2 Augustus 1945 geïnstalleerde „Snelcommissie" had tot opdracht: „in een tijdsverloop van ongeveer 8 maanden een plan op te stellen, dat als grondslag zou kunnen dienen voor de herverkaveling in het geïnundeerde gedeelte van Walcheren, het herstel van het landschap en de recreatiemogelijkheden alsmede voor de verbetering van het verkeer en de vestigingsmogelijkheden van de industrie".

F. J. DE FRAITURE
Schrijver van dit artikel.

De „Snelcommissie" heeft zich blijkbaar geen kans gezien zó snel te werken, dat zij inderdaad in 8 maanden met haar taak gereed kwam, want er zijn circa 20 maanden verlopen alvorens haar uitgebreid rapport het licht zag. Maar nu is het er dan toch en we kunnen in deze dagen dus veel over Walcheren, de ramp die het trof en de mogelijkheden van herstel der gevolgen lezen. Al is het werk van Den Doolaard uiteraard heel wat aantrekkelijker leesstof, het rapport bevat ook veel belangwekkends. Als meest treffende conclusie springt terstond naar voren, dat het oude Walcherse landschap van vóór de inundatie nooit meer terug zal kunnen keren door de totale vernietiging van alle plantengroei en als gevolg van de grotere kavelstructuur en de meer rechte wegen. Door de aanpassing van nieuw aan te brengen landschapselementen aan het natuurlijke bodemrelief en de verdere relicten van het oude Walcheren, alsmede door de aard der beplanting, is er echter naar gestreefd het nieuwe landschap toch een uitgesproken Walchersch karakter te geven. Autosnelwegen zijn nodig; oude historische of architectonisch waardevolle boerderijen en buitenplaatsen dienen zoveel mogelijk behouden of hersteld te worden. Het nieuwe landschap zal een synthese moeten zijn van de belangen van de landbouw, het vreemdelingenverkeer en de recreatie. Als gevolg van het te verwachten verlies aan beplanting, wordt het opnemen van nieuwe landschapselementen in de vorm van boscomplexen noodzakelijk geacht.

Het rapport beveelt aan hiervoor in totaal 50 ha oftewel 1 pCt. van het geïnundeerde gebied te bestemmen. Gelukkig zal het mogelijk zijn ook de eenmaal wereldberoemde meidoornhagen weer in het landschap op te nemen. Er werd nl. gevreesd, dat het aanplanten van meidoorn, die vroeger in de bloeitijd de poëtische schoonheid van Walcheren nog ten zeerste verhoogde, niet meer zou moeten geschieden, omdat de meidoornhagen teveel insecten, die schadelijk zijn voor de landbouw, zouden herbergen. Een biologisch proefstation heeft echter uitgemaakt, dat de meidoornhagen ook huisvesting bieden aan zeer vele insectenetende zangvogels, zodat nadeel en voordeel tegen elkander opwegen.

Het dichtspuiten of dempen van de zanderige kregen, die achter de gebombardeerde gaten in de zeedijk zijn ontstaan, wordt economisch onuitvoerbaar geacht. De zanderige terreinen, welke niet kunnen worden verbeterd, zullen worden bebost en de kreken zullen door een eenvoudige beplanting in het landschap worden ingevoegd.

Van zeer grote betekenis zijn de conclusies, die in het rapport ten aanzien van de recreatie worden genoemd. De recreatiebehoeften in Nederland worden steeds groter, de mogelijkheden zijn beperkt en worden steeds beperkter. Derhalve dient Walcheren in het belang van het gehele land (en in dat van vele duizenden vreemdelingen, die vroeger dit eiland plachten te bezoeken) als recreatiegebied te worden herwonnen. In verband hiermede verdient de stichting van een nieuw modern badcentrum te Vlissingen sterk aanbeveling. De badplaatsen Zoutelande, Domburg en Vrouwenpolder dienen een landelijk karakter te behouden. De noodzakelijkheid wordt uitgesproken om de bebouwing in het gehele gebied der badplaatsen sterk te ordenen.

Het rapport maakt gelukkig wel de indruk, dat serieus getracht wordt Walcheren zo goed mogelijk te herstellen en dat — ook al ondergaat het oude Walcherse landschap belangrijke veranderingen — geen der factoren, die vroeger dit eiland zijn aparte en zo grote charme gaven, over het hoofd is gezien.

Palestina

PALESTINA VERGADERING

Vandaag begint de extra vergadering van de Verenigde Landen in New York, er is geen geduld tot September, het is buitengewone algemene leden vergadering d.w.z. 45 landen zonden hun vertegenwoordigers.

De Verenigde landen hebben het waarachtig druk sinds ze daar in San Francisco zijn opgericht, er was de Iran quaestie, de Griekse quaestie, de Albanië Engeland quaestie, Franco quaestie en nu naast quaesties als atoombom ontwapening, mogelijkheid van oprichtingen van internationale politie komt er de Palestina-quaestie op het tapijt.

Er is nog al veel critiek op de machtverschuiving naar enkelen in dit nieuwe instituut, over veto recht zijn nu al boekdelen vol geschreven, en begrijpen we het goed dan zijn de opstellers van het reglement van de Verenigde landen (men hoort nooit over hen) meer als bij het statuut voor de Volkenbond in Génève na 1918 er van uitgegaan dat wereld-macht ligt bij enkele naties. In San Francisco kwamen de afgevaardigden voor een voldongen feit te staan en hebben zij weinig aan de opstelling van het reglement van de UNO kunnen veranderen. Vol verwachting zien we nu hoe de verenigde landen dit probleem Palestina zullen aanpakken. Vooral zijn we benieuwd hoe de Russen in deze quaestie zullen handelen, of duidelijker gezegd, hoe zij hier uit munt zullen slaan.

Opvallend is dat sommige goede kenners van de Islam menen, dat de Russen den Arabieren ter wille zullen zijn, om gemakkelijker in de Arabische wereld te kunnen binnendringen, immers dan zullen zij kunnen zeggen „Wij hebben julie toch geholpen daar toen inNe w York, toen de Palestina quaestie aan bod was". Laat ons afwachten en op letten.

PALESTINA.

Gevolgen van de droogte op de graanoogst.

De langdurige droogte in het Zuiden van Palestina heeft zeer nadelige gevolgen voor de graanoogst in de districten van Gaza en Bersheba. Naar schatting zijn 37.000 ton gerst en 8.000 ton tarwe, uitgezaaid over een areaal van 950.000 dunam, volledig verloren, zodat de oogst 4.800 ton gerst en 6.750 ton tarwe niet te boven zal gaan.

De regering van Palestina heeft maatregelen voorbereid, om de getroffen delen van de bevolking te steunen door tijdelijke werkverschaffing, voorziening met voedsel en mogelijke kwijtschelding van de Rural Property Tax. Voorts wordt overwogen aan veehouders bij wijze van leningveevoeder te vertrekken zodra zij uit het Noorden van het land terugkeren, waarheen zij wegens gebrek aan goede weideplaatsen geimigreerd zijn.

VERANDERINGEN BIJ „ELSEVIERS WEEKBLAD".

In verband met het publiceren van de notulen van Linggadjati?

Het Vrije Volk:

„Per 1 April is de hoofdredacteur van Elseviers Weekblad, de heer H. A. Lunshof, afgetreden. Wel blijft hij, naar wij vernemen, verder redactioneel verbonden aan het blad, maar hij zal „geen hoofdredactionele artikelen meer schrijven. De veronderstelling is niet gewaagd, dat hiermede „een politieke koersverandering wordt ingeluid".

Naar De Nieuwe Haagsche Crt. meldt,

„zal Mr. G. B. J. Hilterman, tot dusver redacteur van „Elseviers Weekblad" als hoofdredacteur den Heer Lunshof opvolgen".

HET TEKORT AAN INGENIEURS IN NEDERLAND.

Dit vraagstuk heeft een biezonder actuele klank gekregen door de installatie van de commissie-Holst, die van Minister Gielen opdracht kreeg het ingenieursvraagstuk op korte termijn te bestuderen, aldus de „Stem", Breda.

Door de commissie moeten twee vraagstukken onder ogen gezien worden.

Moeten we Delft gaan uitbreiden? Moeten we een tweede Technische Hogeschool stichten? Waar dan?

De eerste methode zal op grote practische bezwaren stuiten.

Men denke alleen maar eens aan het werken in de laboratoria, aan de huisvesting der studenten. Doch is er ook een andere factor, welke men in aanmerking dient te nemen. Universiteiten en hogescholen trekken het hoogste percentage aan studenten uit de allerlaatste omgeving. Het merendeel der intellectuelen komt dan ook uit die gebieden, waar de instellingen van hoger onderwijs zijn gevestigd.

De industrie zoekt die plaatsen op, waar geschikte arbeidskrachten wonen, en zij meent die te kunnen vinden beneden de grote rivieren. Een sterke industrialisatie van het Zuiden is dan ook onvermijdelijk.

Maar voor de leidende functies, die een universiteits- of hogeschoolopleiding vergen, moet men veelal de krachten in „het Noorden" zoeken. Bij de reeds gevestigde industrieën zien we dat in sterke mate. We behoeven niet uitvoerig te betogen, van welk een groot belang het zou zijn, als ook het eigen volksdeel de geschikte krachten zou kunnen leveren. Hiermede bepleiten we geen exclusivisme. Iedereen weet, hoe gemakkelijk en gemoedelijk hier de mensen uit het Noorden worden ontvangen.

Doch als de intellectuele bovenlaag voor het belangrijkste deel uit niet-gewestgenoten gaat bestaan, kan dit tot schade van het eigen karakter van het gewest leiden. En het behoud van het eigen karakter der gewesten strekt ten gunste van het nationaal welzijn.

Oost Brabant wil eveneens een pleidooi voor het Zuiden houden.

Laat ons een enkele argument naar voren schuiven; het technisch hoger onderwijs is voor de industrie belangrijk op zeer uitzonderlijke wijze: het Zuiden is bezig zich te ontwikkelen tot een industrieel centrum van formaat. Men trekke de consequentie. Wij willen uitvoeriger pleidooi nog even reserveren en nu slechts vaststellen, dat 's lands wereldreputatie op technisch gebied samen met de enorme behoefte en met het feit, dat wij allen zonder uitzondering er direct of indirect mee te maken hebben het ten volle rechtvaardigen om voor deze quaestie aller belangstelling te vragen.

Het **Eindhovens Dagblad** roert reeds even de nadere plaatsbepaling aan.

Zou het voorbarig zijn, om in dit geval te wijzen op de gunstige mogelijkheden, dat Eindhoven met zijn geweldige industrie biedt voor de vestiging van een T.H. in het Zuiden, een gebied van ons land, dat zich de laatste decennia in steeds toenemende mate heeft geïndustrialiseerd en waar belangrijke industrieën, we denken slechts aan de mijnen, aan Philips en aan de confectie-industrie) zijn samengetrokken?

Het blad prijst ten slotte de benoeming van L. Philips tot lid der adviescommissie.

Het is er een waarborg voor, dat de belangen van het Zuiden, die ook die van Eindhoven zijn, met klem verdedigd zullen worden.

R.V.D.

WERELDVLIEGER.

ARCHITECTENBEZOEK.

Een groep Deense architecten zal een bezoek aan Nederland brengen waarbij niet slechts de grote steden zal aandoen, doch waarbij ook de kleine steden langs de Zuiderzee bezocht zullen worden (Aneta, 27.4).

Zij gingen als vrijwilligers, en vielen.